

**Πίνακες διαβαθμισμένων κριτηρίων
(rubrics) ως πρακτική αξιολόγησης
της συνεισφοράς των μαθητών στην
εκπαιδευτική διαδικασία**

Λευτέρης Βεκρής, Δρ. Φιλολόγος
Σύμβουλος Α΄ - Ι.Ε.Π.

Η Αξιολόγηση συνδέεται άρρηκτα με το φαντασιακό μας, με το ιδανικό, όπως και κάθε τι που ορίζει την εκπαιδευτική διαδικασία. Στη ρητορική της εκπαίδευσης από την εποχή του άκρατου αυταρχισμού προβάλλονταν στην εκπαίδευση ιδεώδεις στόχοι.

Αλλά, μέχρι σήμερα, στο επίπεδο των ρυθμίσεων το όραμα φαλκιδεύεται από κοινωνικές αναγκαιότητες, οι οποίες είναι απότοκες ανταγωνιστικών Λόγων, ρόλων, κοινωνικών ομάδων και σκοπιμοτήτων.

Εισαγωγικά

Α' Λογική

Η λογική του δημόσιου, διοικητικού ελέγχου των εκπαιδευτικών ως ατόμων και της εκπαιδευτικής τους πράξης.

- Συγκεντρωτισμός
- Πανοπτισμός
- Ίσες ευκαιρίες ως ισοπεδωτική ομοιομορφία
- Ενδιαφέρει η τήρηση του προγράμματος.
- Η σχέση εκπαιδευτικού – μαθητών ισχυρή αλλά στο περιθώριο (παραπρόγραμμα).

Τρεις λογικές για την αξιολόγηση (Σολομών, 1998)

Β' Λογική

Η λογική της «απόδοσης λόγου στον καταναλωτή», γονείς, κοινωνία.

- ✓ Φορείς μιας τέτοιας λογικής μεγάλοι εκπαιδευτικοί οργανισμοί που εξαρτώνται από τις επιλογές γονέων – μαθητών.
- ✓ Οι επιλογές των πελατών καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις επιλογές του εκπαιδευτικού οργανισμού που υπηρετούν με τη σειρά τους εκόντες άκοντες και οι εκπαιδευτικοί.
- ✓ Στην ελληνική πραγματικότητα στο βαθμό που η οικογένεια είναι βασικός εταίρος στην εκπαιδευτική διαδικασία, ο απολογισμός προβάλλει ως αναγκαίος.
- ✓ Επίσης, προβάλλει αναγκαίος και σε αποκεντρωμένες αυτονομημένες δομές

Τρεις λογικές για την αξιολόγηση (Σολομών, 1998)

Γ' Λογική

Η λογική του (αυτο)-ελέγχου με στόχο τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την προσωπική ανάπτυξη.

- Αυτοαξιολόγηση
- Αυτορύθμιση
- Επαγγελματική ανάπτυξη

Τρεις λογικές για την αξιολόγηση (Σολομών, 1998)

Και μια ακόμα λογική:

Η Διεθνοποίηση της εκπαίδευσης και η αυξανόμενη κινητικότητα μαθητών/τριών ακόμα και στο επίπεδο της υποχρεωτικής εκπαίδευσης δημιουργεί την ανάγκη πυκνών περιγραφών, ώστε οι μαθητές/τριες να μπορούν να μεταβαίνουν εύκολα από το εκπαιδευτικό σύστημα μιας χώρας σε ένα άλλο.

Ωστόσο, στο πλαίσιο μιας δημοκρατικής εκπαίδευσης προτάσσεται η αναστοχαστική και δια-μορφωτική αξία της αξιολόγησης και η σημασία που έχει για τη συνειδητοποίηση και ανάπτυξη των μαθητών.

Συνήθως το όραμα για την αξιολόγηση στο σύγχρονο δημοκρατικό σχολείο βρίσκεται εν πολλοίς στα χαρακτηριστικά της αυθεντικής αξιολόγησης

Ωστόσο...

- Αυθεντική αξιολόγηση (authentic assessment) που αφορά αποκλειστικά την αξιολόγηση της διδασκαλίας και του μαθητή (MacBeath, 2001).
- Η αξιολόγηση αποτελεί συνευθύνη δασκάλου-μαθητή και ότι πρέπει να αποβλέπει στην αποτίμηση τόσο των γνώσεων, όσο και των ικανοτήτων του μαθητή να αξιοποιεί την παρεχόμενη γνώση μέσα σε όσο το δυνατόν αυθεντικές συνθήκες.
- Βασική προϋπόθεση της αυθεντικής αξιολογικής διαδικασίας είναι η αυθεντική διδασκαλία και η αυθεντική μάθηση.
Επιζητείται πλέον από τους μαθητές μέσα στην τάξη να εφαρμόζουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες τους, έτσι ώστε να παραχθεί ένα έργο, ένα προϊόν. Αυτά τα έργα στηρίζονται σε ρητά διατυπωμένους μαθησιακούς στόχους και απευθύνονται σε συγκεκριμένους αποδέκτες (γονείς, συμμαθητές, δασκάλους).

Αυθεντική αξιολόγηση της διδασκαλίας και του μαθητή (Βαρσαμίδου & Ρες)

Οι πίνακες διαβαθμισμένων κριτηρίων (rubrics) ποια λογική μπορεί να υπηρετούν στην πράξη;

- Η ρουμπρίκα ετυμολογικά προέρχεται:
- «... η λέξη ρούμπρικα προέρχεται από τη λατινογενή φράση 'rubrica terra' που σημαίνει κόκκινη γη, ενώ συνδέεται επίσης νοηματικά με τη γραφή κειμένου και αναφέρεται σε ένα κείμενο γραμμένο με κόκκινο μελάνι ή σε κόκκινο πλαίσιο για να δοθεί έμφαση (<http://en.wikipedia.org/wiki/Rubric>).
- Σήμερα σημαίνει ένα σετ από οδηγίες ή κανόνες. Στην εκπαίδευση χρησιμοποιείται με καθορισμένα κριτήρια, μία διαβαθμισμένη κλίμακα που χρησιμοποιείται για τη βαθμολόγηση κάποιου σε ένα έργο».

Πίνακες (ή κλίμακες) διαβαθμισμένων κριτηρίων (Rubrics, ρούμπρικες ή ρουμπρίκες ή φύλλα περιγραφικής αξιολόγησης)(Στύλα&Μιχαλοπούλου, 2014)

- Α. Τα κριτήρια (criteria of dimensions), που είναι οι προδιαγραφές που πρέπει να έχει ένα έργο , προκειμένου να κριθεί σωστό, κατάλληλο και πλήρες.
- Β. Τα επίπεδα επίδοσης (standards), που είναι τα επίπεδα ποιότητας ενός έργου, όπως για παράδειγμα εξαιρετική επίδοση, μέτρια επίδοση, χαμηλή επίδοση.
- Γ. Την κλίμακα βαθμολογίας (numeric scale) σύμφωνα με τα επίπεδα επίδοσης, όπου οι υψηλές βαθμολογίες αντιστοιχούν στις καλύτερες επιδόσεις και οι χαμηλές στις χειρότερες επιδόσεις.
- Δ. Τις περιγραφές των επιπέδων επίδοσης (description of criteria) σύμφωνα με τα αντίστοιχα κριτήρια αξιολόγησης, όπου περιγράφονται τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχουν οι απαντήσεις των μαθητών, σύμφωνα με το επίπεδο στο οποίο ανήκουν

Μια ρουμπρίκα έχει τα εξής δομικά στοιχεία (Στύλα & Μιχαλοπούλου, 2014)

Οι ολιστικές ρουμπρίκες με τις οποίες αξιολογείται η εργασία των μαθητών/τριών ως ολότητα, ως προς τη γενική της ποιότητα.

Π.χ.

1 - 2	3 - 4	5 - 6
Η απάντηση δεν είναι εύστοχη στο σύνολο ή στο μεγαλύτερο μέρος.	Η απάντηση είναι αρκετά καλή έως καλή. Ο μαθητής/τρια έχει αξιοποιήσει αρκετά καλά έως καλά τις λεπτομέρειες της παραγράφου. Η διατύπωση σαφής.	Η απάντηση είναι πολύ καλή. Ο μαθητής/τρια έχει αξιοποιήσει πολύ καλά όλες τις λεπτομέρειες της παραγράφου. Η διατύπωση είναι σαφής.

Ολιστικές ρουμπρίκες

- http://www.iep.edu.gr/images/anakoinws_eis/20162811_1_kritiria_axiologisis_ne_gl_ossas.pdf.pdf σελ. 36 και 41

Αναλυτικές ρουμπρίκες

	8	7-6	5 - 4	3-2	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	Ο/Η μαθητής/τρια έχει κατανοήσει άριστα το κείμενο και έχει αναπτύξει άριστα, με πληρότητα, το συγκεκριμένο περιστατικό. Το κείμενο υπηρετεί άριστα τον αντιπολεμικό στόχο.	Ο/Η μαθητής/τρια έχει κατανοήσει πολύ καλά το κείμενο και έχει αναπτύξει πολύ καλά το συγκεκριμένο περιστατικό. Το κείμενο υπηρετεί πολύ καλά τον αντιπολεμικό μήνυμα του αποσπάσματος.	Ο/Η μαθητής/τρια έχει κατανοήσει επαρκώς το κείμενο και έχει αναπτύξει επαρκώς το συγκεκριμένο περιστατικό. Το κείμενο υπηρετεί με επάρκεια τον αντιπολεμικό χαρακτήρα της ιστορίας.	Ο/Η μαθητής/τρια έχει κατανοήσει στοιχειωδώς το κείμενο και έχει αναπτύξει με αρκετές ελλείψεις το συγκεκριμένο περιστατικό. Το αντιπολεμικό μήνυμα του κειμένου δεν είναι ξεκάθαρο.	Ο/Η μαθητής/τρια έχει κατανοήσει ελάχιστα και ανεπαρκώς τη σκέψη του συγγραφέα και έχει αναπτύξει με πολλές ελλείψεις το συγκεκριμένο περιστατικό. Δεν υπάρχει αντιπολεμικό μήνυμα.
ΔΟΜΗ και ΟΡΓΑΝΩΣΗ	Η ιστορία είναι άριστα οργανωμένη και διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων, αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία είναι πολύ καλά οργανωμένη και διαθέτει τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία είναι καλά οργανωμένη και διαθέτει κάποια από τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων, αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία είναι μέτρια οργανωμένη και διαθέτει λίγα από τα χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων αιτιακές σχέσεις).	Η ιστορία δε διαθέτει στοιχεία οργάνωσης και χαρακτηριστικά της αφήγησης (πλοκή, χρονική σειρά, ακολουθία χρόνων, αιτιακές σχέσεις).
ΥΦΟΣ /ΡΗΜΗ ΓΛΩΣΣΑΣ	Δεν υπάρχουν γραμματικά και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι σωστή και το λεξιλόγιο πλούσιο. Υφος κατάλληλο: Η ιστορία διαθέτει στον μέγιστο βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία (εκφραστικά μέσα, αφηγηματικοί τρόποι).	Υπάρχουν λίγα γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι ικανοποιητική και το λεξιλόγιο πολύ καλό. Υφος κατάλληλο.: Η ιστορία διαθέτει σε μεγάλο βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.	Υπάρχουν αρκετά γραμματικά ή/και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση είναι ικανοποιητική και το λεξιλόγιο είναι καλό. Υφος κατάλληλο: Η ιστορία διαθέτει σε ικανοποιητικό βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.	Υπάρχουν πολλά γραμματικά ή/ και ορθογραφικά λάθη. Η έκφραση παρουσιάζει ασάφειες και το λεξιλόγιο είναι φτωχό. Υφος αποδεκτό. Η ιστορία διαθέτει σε μέτριο βαθμό λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.	Το κείμενο είναι δυσνόητο γεμάτο ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Ακατάλληλο ύφος. Η ιστορία διαθέτει στοιχειώδες λογοτεχνικό ύφος και λογοτεχνικά στοιχεία.

Αναλυτικές ρουμπρικές

- Οργάνωση λόγου
- Ο μαθητής δεν κατάφερε να φτάσει σε κανένα βαθμό σε αυτό το κριτήριο.
-
- 1-2
- Ο μαθητής:
 - i. χρησιμοποιεί **ελάχιστα** οργανωτικές δομές (παραγράφους , πρόλογο και επίλογο), αν και αυτές δεν εξυπηρετούν πάντα το επικοινωνιακό πλαίσιο (άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα
 - ii. οργανώνει τις απόψεις και τις ιδέες του με **ελάχιστη συνοχή και λογική.**
 - iii. καταγράφει και διαμορφώνει **ελάχιστα** το κείμενό του, ώστε να το παρουσιάσει με τρόπο που **δεν εξυπηρετεί πάντα** το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα.
-
- 3-4
- Ο μαθητής:
 - i. χρησιμοποιεί **επαρκώς** οργανωτικές δομές (παραγράφους , πρόλογο και επίλογο), που εξυπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα
 - II. οργανώνει τις απόψεις και τις ιδέες του **με κάποια συνοχή και λογική**
 - III. καταγράφει και διαμορφώνει **επαρκώς** το κείμενό του, ώστε να το παρουσιάσει με τρόπο που εξυπηρετεί το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα.
-
- 5-6
- Ο μαθητής:
 - i. χρησιμοποιεί **κατάλληλα** οργανωτικές δομές (παραγράφους , πρόλογο και επίλογο), που εξυπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα
 - II. οργανώνει τις απόψεις και τις ιδέες του με **λογικό και συνεκτικό** τρόπο, ώστε να διαδέχονται σωστά η μία την άλλη.
 - III. καταγράφει και διαμορφώνει **κατάλληλα** το κείμενό του, ώστε να το παρουσιάσει με τρόπο που εξυπηρετεί το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα.
-
- 7-8
- Ο μαθητής:
 - i. χρησιμοποιεί **με υψηλού επιπέδου** οργανωτικές δομές (παραγράφους , πρόλογο και επίλογο),, που εξυπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα **αποτελεσματικά**
 - II. οργανώνει **αποτελεσματικά** τις απόψεις και τις ιδέες του με ένα **σταθερό, συνεκτικό και λογικό τρόπο**, ώστε να διαδέχονται η μία την άλλη **με υψηλού επιπέδου** τρόπο.
 - III. καταγράφει και διαμορφώνει **άριστα** το κείμενό του, ώστε να το παρουσιάσει **αποτελεσματικά** (με τρόπο που εξυπηρετεί το επικοινωνιακό πλαίσιο(άρθρο) και την πρόθεση του συγγραφέα).
-

	1-2	3-4	5-6	7-8	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ-ΛΟΜΗ	Το ακροατήριο δεν κατανοεί την παρουσίαση διότι δεν υπάρχει λογική ακολουθία πληροφοριών.	Το ακροατήριο δυσκολεύεται να κατανοήσει την παρουσίαση διότι υπάρχουν λογικά κενά.	Ο μαθητής παρουσιάζει τις πληροφορίες με λογική ακολουθία και συνοχή, ώστε να τις παρακολουθεί το ακροατήριο απρόσκοπτα.	Ο μαθητής παρουσιάζει τις πληροφορίες με λογική ακολουθία, συνοχή και ενδιαφέρουσα δομή, ώστε να τις παρακολουθεί το ακροατήριο απρόσκοπτα και με ενδιαφέρον.	—
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΓΝΩΣΕΙΣ	Ο μαθητής δεν έχει κατανοήσει τις πληροφορίες του θέματός του και δεν μπορεί να απαντήσει στις σχετικές με το θέμα του ερωτήσεις.	Ο μαθητής έχει κατανοήσει μερικώς τις πληροφορίες του θέματός του και μπορεί να απαντήσει μόνο σε στοιχειώδεις ερωτήσεις.	Ο μαθητής γνωρίζει το πληροφοριακό υλικό του αλλά δεν επεξηγεί επαρκώς τις πληροφορίες στο ακροατήριο.	Ο μαθητής παρουσιάζει με πληρότητα το πληροφοριακό υλικό με επαρκείς για το ακροατήριο επεξηγήσεις και αναλύσεις.	—
ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ	Ο μαθητής δε χρησιμοποιεί καθόλου εποπτικά μέσα.	Ο μαθητής χρησιμοποιεί περιστασιακά τα εποπτικά μέσα, που υποστηρίζουν μερικώς το κείμενο και την παρουσίασή του.	Ο μαθητής χρησιμοποιεί εποπτικά μέσα που έχουν σχέση με το κείμενο και την παρουσίαση.	Ο μαθητής χρησιμοποιεί τα κατάλληλα εποπτικά μέσα για να ενισχύσει το κείμενό του και την παρουσίασή του.	—
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ-ΣΥΝΤΑΞΗ	Ο μαθητής κατά την παρουσίασή του κάνει αρκετά γραμματικά και / ή συντακτικά λάθη.	Ο μαθητής κατά την παρουσίασή του κάνει λίγα γραμματικά και / ή συντακτικά λάθη.	Ο μαθητής κατά την παρουσίασή του κάνει ελάχιστα γραμματικά και / ή συντακτικά λάθη.	Ο μαθητής κατά την παρουσίασή του δεν έκανε κανένα γραμματικό ή συντακτικό λάθος.	—
ΤΡΟΠΟΣ ΟΜΙΛΙΑΣ	Ο μαθητής δεν μιλά καθαρά, δεν προφέρει σωστά τους όρους και μιλά πολύ σιγά ώστε δεν ακούγεται σε όλο το ακροατήριο.	Ο μαθητής δεν προφέρει σωστά τους όρους και κάποιοι από το ακροατήριο δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν την παρουσίαση.	Ο μαθητής μιλά καθαρά και σε σωστή ένταση και προφέρει τους περισσότερους όρους σωστά.	Ο μαθητής μιλά καθαρά, με σωστή ένταση και ακριβή απόδοση των όρων που χρησιμοποιεί.	—
				ΣΥΝΟΛΟ	—

Ρουμπρίκα (αναλυτική) για την παρουσίαση εργασιών

ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ			
	Άριστα	Πολύ καλά	Καλά	Μέτρια
A. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ				
1. Κατανοεί και αναλύει το περιεχόμενο του λογοτεχνικού έργου				
2. Διακρίνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των λογοτεχνικών ειδών				
3. Αξιοποιεί στοιχεία θεωρίας της Λογοτεχνίας που έχει διδαχθεί.				
4. Παράγει προφορικό και γραπτό λόγο με δημιουργικό τρόπο, ερμηνεύει και αναλύει λογοτεχνικά κείμενα.				
B. ΔΟΜΗ				
1. Οργανώνει το λόγο και τις ιδέες του με συνοχή και ακρίβεια, προφορικά και γραπτά.				
2. Αναγνωρίζει τη δομή του λογοτεχνικού κειμένου και του είδους στο οποίο αυτό ανήκει.				
Γ. ΥΦΟΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΓΛΩΣΣΑΣ				
1. Χρησιμοποιεί κατάλληλο και πλούσιο λεξιλόγιο				
2. Αναγνωρίζει υφολογικά χαρακτηριστικά και γλωσσικές ιδιοτυπίες.				
Δ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ				
1 Συμμετοχή – ενδιαφέρον κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης, της επεξεργασίας του κειμένου και των συζητήσεων στην τάξη.				
2) Συνέπεια στις μικρότερες εργασίες για το σπίτι, παρακολούθηση και συμπλήρωση των φυλλαδίων				
3) Συνεργασία με την ομάδα				

Για την αξιολόγηση της συνεισφοράς μαθητή/τριας στην ανάγνωση λογοτεχνικού βιβλίου

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ---- ΕΚΘΕΣΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α΄: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

α. κατανόηση θέματος	ορθή	
	μερική	
	μη ορθή	
β. ανάπτυξη θέματος	πλήρης – επαρκής	
	μερική – ανεπαρκής	
γ. επικοινωνιακό πλαίσιο	τηρείται	
	δεν τηρείται	

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β΄: ΔΟΜΗ

α. χωρισμός παραγράφων	επιτυχής	ανεπιτυχής	
β. σύνδεση παραγράφων	ορθή	μη ορθή	
γ. συνοχή νοημάτων	επιτυχής	ανεπιτυχής	
δ. ανάπτυξη των μερών	συμμετρική	ασύμμετρη	

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ΄: ΓΛΩΣΣΑ-ΕΚΦΡΑΣΗ

α. διατύπωση	ακριβής	
	ασαφής	
	λανθασμένη	

	πλούσιο	
--	---------	--

Πίνακας αθροιστικής τελικής εξέτασης

Από τις παραπάνω ρουμπρίκες είναι δυνατό να καλλιεργηθούν:

α) η αναλυτική δεξιότητα των μαθητών,

β) η δεξιότητα αξιοποίησης και χρήσης της αποκτηθείσας γνώσης,

γ) η δεξιότητα ένταξης και συνεργασίας στα πλαίσια μιας ομάδας,

δ) να δοθεί έμφαση τόσο σε γραπτές, όσο και σε προφορικές δεξιότητες των μαθητών.

ε) να ασκηθεί η κριτική σκέψη αντί της στείρας απομνημόνευσης με μηχανικό τρόπο.

**Πώς αξιοποιούνται οι ρουμπρίκες στο πλαίσιο της
«αυθεντικής αξιολόγησης»**

- Ενεργοποιείται το ενδιαφέρον και η συμμετοχή των μαθητών.

Οι μαθητές/τριες:

- συνειδητοποιούν την αξία ικανοτήτων που με τη βαθμοθηρία δεν έβλεπαν καν.
- Μπορούν αν αυτο-αξιολογούνται.
- Να αξιολογούν το έργο των άλλων με συγκεκριμένα κριτήρια.
- Διαμορφώνουν καλύτερο κλίμα συνεργασίας μέσα στην τάξη συζητώντας τα κριτήρια αξιολόγησης.

Οι εκπαιδευτικοί:

- ελέγχουν καλύτερα τη μαθησιακή διαδικασία
- Αντλούν περισσότερες πληροφορίες και σχηματίζουν σφαιρικότερη εικόνα και πιο τεκμηριωμένη.

Πώς αξιοποιούνται οι ρουμπρίκες στο πλαίσιο της «αυθεντικής αξιολόγησης»

- Οι ρουμπρίκες αποτελούν κάτι ενδιάμεσο μεταξύ ποσοτικής και ποιοτικής αξιολόγησης, στη βιβλιογραφία αναφέρεται και ως «πίνακες πολλαπλής βαθμολόγησης». Είναι εύκολο να μετατραπεί σε μια «αντικειμενική» βαθμολόγηση με περισσότερα λόγια. Αποσυνδέεται από το κριτήριο της «αυθεντικότητας» της διδακτικής πράξης.
- Εξυπηρετούν πολλές ανάγκες διαφορετικές μεταξύ τους που δεν αφήνει περιθώρια για μια «αυθεντική διδασκαλία» βασισμένη στα ενδιαφέροντα του μαθητών και εκπαιδευτικών.
- Η ενιαία χρήση τους παραπέμπει και στο γραφειοκρατικό μοντέλο εκπαίδευσης και στην προβληματική ομοιομορφία.
- Μοιραία στο πλαίσιο αυτό απαιτείται πολύς χρόνος για τη σύνταξή τους και την αξιοποίησή τους εντός τάξης και αποβαίνει εις βάρος του εκπαιδευτικού και της ροής των μαθημάτων.
- Η ύπαρξη πολλών κριτηρίων σε μία ρουμπρίκα και αντίστοιχων δεδομένων μπορεί να δημιουργήσει δυσκολίες σε συνεκτικές αξιολογήσεις.

Προβληματισμοί

- Επιλεγόμενα

Οι ρουμπρίκες σχηματοποιούν τις αντιλήψεις μας για την αξιολόγηση, τη μάθηση και την εκπαίδευση γενικότερα.

Χρησιμοποιούνται πολλαπλώς: για την εξασφάλιση κοινών κριτηρίων και μιας πιο δίκαιης και ισότιμης αξιολόγησης.

Για τη διαμόρφωση κοινής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Για την απόδοση λόγου στην κοινωνία

Για τη συνειδητοποίηση των μαθητών, την αυτόνομη και αυθεντική μάθηση.

- Είναι εύκολο να υπηρετήσει με περισσότερα λόγια την ίδια λογική μιας βαθμολογίας που απλώς αποτυπώνει τα μαθησιακά, λογιστικά ή απολογιστικά, αποτελέσματα, χωρίς να δίνει τη δυνατότητα ουσιαστικής διαμορφωτικού χαρακτήρα αξιολόγησης, προσθέτοντας βάρος στους εκπαιδευτικούς.
- Χρειάζεται προσοχή και καλή συνεργασία μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας, ώστε η περιγραφική αξιολόγηση να κρατήσει τα «αυθεντικά» της χαρακτηριστικά προς όφελος της μάθησης και της εξέλιξης μαθητών και εκπαιδευτικών.

Πηγές

Βαρσαμίδου Αθηνά & Ρές Γιάννης. Αυθεντική αξιολόγηση/ αξιολόγηση βάσει φακέλου: Μια δυναμική & ευέλικτη αξιολογική πρόταση στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

<http://srv-ipeir.pde.sch.gr/educonf/2/14Aksiologisi/varsamithoy-res/varsamithoy-res.pdf>.

Φύλλο περιγραφικής αξιολόγησης μαθητή (το παράδειγμα για τη Γλώσσα και τα Μαθηματικά. iPaideia.gr. 1gympeirath.gr.

Σολομών, Ιωσήφ. 1998. "Μοντέλα και πρακτικές εκπαιδευτικής αξιολόγησης: Μορφές κοινωνικούς ελέγχου και συγκρότηση παιδαγωγικών υποκειμένων" Virtual School, The sciences of Education Online, τόμος 1, τεύχος 2, Αύγουστος 1998

<http://www.auth.gr/virtualschool/1.2/TheoryResearch/CongressSolomon.html>.

Στύλα, Δέσποινα & Μιχαλοπούλου, Αικατερίνη.2014. «Ρούμπρικες ή κλίμακες διαβαθμισμένων κριτηρίων στη μαθητική αξιολόγηση: ένα ωφέλιμο εργαλείο για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς». *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, 64, 94-115.